

Setembre 2007

Monogràfic 2

EL TDAH EN EL MOMENT ACTUAL: CONTROVÈRSIES, DIVERGÈNCIES I CONVERGÈNCIES.

Alberto Lasa Zulueta *

Es comenten treballs recents i significatius d'autors rellevants dels Estats Units, s'assenyalen punts d'interès i controvèrsia i es mostren perspectives diferents d'altres procedències. En una proposta de buscar la convergència clínica i terapèutica es subratllen els aspectes que la fonamenten i que es refereixen als criteris diagnòstics, naturalesa de la psicopatologia subjacent o acompanyant, hipòtesi etiopatogèniques i denominació del trastorn. Es conclou comentant aspectes relacionats amb les investigacions en curs i la seva possible influència en una futura visió clínica i terapèutica multifactorial. PARAULES CLAU: diversitat clínica del TDAH, comorbiditat, psicopatologia subjacent, etiopatogènia multifactorial.

* Professor Titular de Psiquiatria. Facultat de Medicina Universitat del País Basc. Cap del Centre de Psiquiatria Infantil i Juvenil. Comarca Uribe. Osakidetza.
Correspondència: Ercilla, 1- 5º D. 48009 Bilbao

EL "NEN HIPERACTIU" COM A SÍMPTOMA D'UNA SITUACIÓ PROFESSIONAL I SOCIAL: ¿MITE, REALITAT, MEDICALITZACIÓ?

Jorge L. Tizón*

S'introdueix el tema amb un breu repàs de la síndrome en les classificacions DSM i CIE i d'algunes limitacions de les mateixes. A continuació s'amplia la reflexió sobre tres aspectes concrets de la síndrome: l'empíric, amb breus referències a la genòmica i la neuroquímica cerebrals; el teòric, amb una insistència en una perspectiva psicopatològica, i pragmàtic, revisant els tractaments proposats per a la tal síndrome. S'acaba amb una reflexió sobre els diversos tipus de guies o protocols clínics i sobre les dificultats per a desenvolupar guies o protocols clínics alternatius a les dominants i als progressivament imposats per la *BigPharma*. PARAULES CLAU: hiperactivitat, trastorn del comportament, anfetamines.

* Una primera versió aquest treball es va publicar en *Formación Médica Continuada en Atención Primaria* 2006; 13 (1): 1-4.

** Director de l'Equip de Prevenció en Salut Mental – EAPPP (Equip d'Atenció Precoç als Pacients amb risc de Psicosi).

Correspondència: jtizon.pbcn@ics.scs.es

TRACTAMENT DEL NEN HIPERACTIU A TRAVÉS DE LA FAMÍLIA

Alfons Icart Pujol**

En aquest article pretenc descriure una modalitat de psicoteràpia familiar breu a la institució pública, per prevenir i atendre el desenvolupament de la síndrome d'hiperactivitat amb dèficit d'atenció (TDHA). Exposo un cas clínic i plantejo unes recomanacions amb la finalitat d'identificar, prevenir i tractar les alteracions o disarmonies en la dinàmica familiar que predisposen i/o contribueixen a estructurar aquest trastorn. PARAULES CLAU: TDAH, psicoteràpia familiar, psicoteràpia breu, psicoteràpia a la institució pública.

* Una versió més ampla i detallada sobre aquest tema, en l'article d'Alfons Icart i Teresa Ribalta: Intervención precoz en la prevención del trastorno hiperactivo. Una modalidad de psicoterapia familiar breve, publicat en el número 6, 2005 d'aquesta revista.

** Psicòleg clínic. Psicoanalista, membre de la SEP-IPA. Director de la Fundació Orienta i de la Revista de Psicología y Salud Mental del niño y del adolescente.

Correspondència: aicart@fundacioorienta.com

SÍNDROME PER DÉFICIT D'ATENCIÓ. ENTRE LA PSIQUIATRIA I LA PSICOANALISI

Cristina M. de Bagattini*

En aquest article, l'autora es refereix al trastorn de dèficit d'atenció del nen (amb o sense hiperactivitat) (TDA) des de dos punts de vista: a) des de la Psiquiatria, a causa de la innegable alteració de la funció atencional, la presència de factors genètics en la seva etiopatogenia i la millora dels símptomes, en alguns casos, amb la medicació (metilfenidat); b) des de la psicoanàlisi, ja que la medicació no actua sobre les disfuncions familiars ni sobre les representacions del sí en l'estructuració del psiquisme del nen. A través del material clínic, es mostra que la psiquiatria i la psicoanàlisi, en una relació dinàmica, son capaces de adaptar-se a les característiques i les necessitats del nen y la seva família, en les diferents etapes evolutives. PARAULES CLAU: dèficit d'atenció, hiperactivitat, disfuncions familiars.

* Psiquiatra infantil i psicoanalista. jcb2002@adinet.com.uy

DIAGNÒSTIC I TRACTAMENT DEL TRASTORN POR DÉFICIT D'ATENCIÓ I HIPERACTIVITAT (TDAH)*

Declaració de Consens dels Instituts Nacionals de la Salut (NIH)

L'objectiu de la Declaració de Consens del NIH és informar a les comunitats de recerca biomèdica i pràctica clínica dels resultats de la Conferència de Desenvolupament del Consens del NIH sobre el diagnòstic i tractament del TDAH. Aquesta declaració proporciona informació actualitzada sobre els tractaments eficaços del TDAH i les conclusions i recomanacions del grup de consens sobre aquestes qüestions. La declaració identifica, també, les àrees d'estudi que requereixen major investigació. L'audiència diana de la declaració inclou, però no es limita a, psiquiatres, metges de capçalera, pediatres, internistes, neuròlegs, psicòlegs i especialistes en medicina conductual.

* National Institutes of Health (NIH) Consensus Statement. *Diagnosis and Treatment of Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD)*. Volume 16, Number 2, November 16-18, 1998

PROPOSTES DE MILLORA A L'ÀMBIT EDUCATIU PER A NENS AMB TDAH

Beatriz Mena Pujol *

Aquest article destaca la importància del trastorn per dèficit d'atenció amb o sense hiperactivitat, mostrant diferents estudis estadístics que assenyalen com nens i nenes afectats del TDAH presenten, simultàniament, altres problemes associats, sobretot en l'àmbit escolar. També es plantegen un seguit de recomanacions adreçades, especialment, a la comunitat educativa. PARAULES CLAU: hiperactivitat, dèficit d'atenció, trastorn mental, funcions executives

* Psicopedagoga, directora de la Fundació Adana. Correspondència: Fundación Privada Adana - C/. Muntaner, 250, pral. 1ª - 08021 Barcelona (Espanya)